השותפין פרק ראשון בבא בתרא

כי היכי דלא ליטרדן תנן בחזקת שנתן עד שיביא ראיה שלא נתן היכי דמי אילימא דאמר ליה פרעתיך בזמני פשיטא בחזקת שנתן אלא לאו דאמר ליה פרעתיך בתוך זמני אלמא עביד איניש דפרעיה בתוך זמניה שאני הכא דכל [6]שפא ושפא זימניה הוא ת"ש בחזקת שלא נתן עד שיביא ראיה שנתן היכי דמי אילימא דאמר ליה פרעתיך בזמני אמאי לא אלא לאו דאמר ליה פרעתיך בתוך זמני אלמא לא עביד איניש דפרע בגו זימניה שאני הכא דאמר מי יימר דמחייבו לי רבנן רב פפא ורב הונא בריה דרב יהושע עבדי כאביי ורבא מר בר רב אשי עבד כר"ל [1]והלכתא כר"ל [2]ואפילו מיתמי ואע"ג [3]דאמר מר [4]הבא ליפרע מנכסי יתומים לא יפרע אלא בשבועה [5]חזקה לא עביד איניש דפרע בגו זימניה [6]איבעיא להו תבעו לאחר זמן ואמר לו פרעתיך בתוך זמני מהו [7]מי אמרינן [8]במקום חזקה [9]אמרינן [7]מה לי לשקר או מי אמרינן מיגו במקום חזקה ומ"מ אין להוכיח מכאן דקסבר ריש לקיש המלוה את מחבירו בעדים אין צריך לפורעו בעדים דאפשר דמיירי הכא שהלוהו שלא בעדים אלא הודה לו בפני עדים דאפילו למ"ד צריך לפורעו בעדים ה"מ היכא דהלוהו בפני עדים מעיקרא דלא אימניה אלא בפני עדים ואם תאמר מכל מקום ניפשוט מהכא דלא אמרינן מיגו דאי בעי אמר פרעתיך עתה ואומר ר"י דהא לא אשיב מיגו כיון דמיירי דקיימי ביום אמרון של זמן ואע"ג דמסקינן בשילהי השואל (ב"מ דף קכ: ושם) דעביד איניש דפרע ביומא דמישלם זימניה מ"מ אין זה מיגו דלא חליף איניש למימר פרעתיך היום אבל רגיל הוא לומר פרעתיך אתמול ושכחת: **כי היכי דלא ליטרדן.** אע"ג דנפ' יש בכור (בכורות דף מט. ושם) תנן בכור בתוך שלשים יום בחזקת שלא נפדה ואומר ר"י דהתם לא שייך האי טעמא דלא ליטרדן דהוי ממון שאין לו תובעין מיהו קשיא לרבי מפרק השואל (ב"מ דף קכ: ושם) דאמר בעו מיניה מרבי ינאי שוכר אומר נתתי ומשכיר אומר לא נטלתי על מי להביא ראיה אימת אי בתוך זמנו תנינא מת (ג) בתוך שלשים יום בחזקת שלא נפדה והשתא היכי מדמי לה לבכור דהתם לא שייך למימר לא ליטרדן ולכך צריך לומר דבכור נמי איכא טירדא דמצוה שצריך מיד ליתן לזרחיון מקדימין ומפרש ר"י טעם אחר דהכא כיון דחייב לו ואיתרמי ליה זוזי פורע לו תוך הזמן דלא ליטרדן אבל גבי בכור דאכתי לא איחייב כלל עד לאחר ל' יום ושמא ימות בתוך ל' ויפטר וכן שוכר שמא יפול ביתו של משכיר ויצטרך שוכר לצאת דלא עדיף מיניה ומיהו קשיא הא דפריך לר"ל מכותל חצר שנפל ודייק מיניה דעביד איניש דפרע בגו זימניה לאחר ורבא נמי מיקשי דמודו התם דלא עביד דפרע דשמא לא יבנה זה את הכותל ומיהו בכמה מקומות יכול לומר וליטעמיך ולא קאמר: **אילימא** דא"ל **פרעתיך בזמני פשיטא.** ול"ת ואמאי פשיטא הא כיון דאין אדם פורע תוך זמנו ואין סהדי שזה עשה כותל איצטריך לאשמועינן דאין צריך לפורעו בעדים דאפילו הכי אמרינן שאין לו תובעין דהוי ממון שאין לו תובעין מיהו קשיא לרבי מפרק השואל (ב"מ דף קכ: ושם) דאמר בעו מיניה מרבי ינאי שוכר אומר לא יהיב ליה מידי ואי טעין דיהיב אינו נאמן: ואפ' מיתמי. שאם טענין אחד לחבירו פרעתיך תוך זמנו ומת והניח יתומים חייבין היתומין לשלם דלא יכלי למטען שמענו מאבינו שאמר שפרע לו בתוך זמנו ואע"ג דאמרי' הבא ליפרע מנכסי יתומין אע"פ שיש לו שטר לא יפרע אלא בשבועה דאמרי' אלו היה אבוהן קיים הוה מפיק שובר ומרע ליה לשטרא אפ"ה דמחמרינן כל כך בנכסי יתמי אפ"ה אי אמר אבוהן לבעל חובו פרעתיך בתוך זמנו ומת מגבי מיתמי: מה לי לשקר במקום חזקה. כלומר הואיל ויכול הוא לטענן לפטור עצמו בחזקה דאדם פורע בזמנו והואיל ויכול לפטור עצמו בזמנו ואמר תוך זמנו אמרי' מה לי לשקר:

כו א ב מי' פי"ד מהל' מלוה הל' ו סמג עשין פד טוש"ע מ"מ סי' עח סעיף ח:

כז ג מי' שס סמג עשין לד טוש"ע מ"מ סי' קח סעיף יז:

כח ד ה מי' שס סמג שם טוש"ע מ"מ סי' עח סעיף ח:

רבינו גרשום

כי היכי דלא ליטרדן. שלא יתבעו בזמנו: אילימא בזמנו. בשעת השלמת ד' אמות פשיטא דנאמן דמי איכא למאן דאמר דבזמנו לא הוי נאמן: אלא בתוך זמנו. קודם השלמת ד' אמות ואפ"ה קתני דנאמן דבחזקת שנתן הוא אלמא עביד איניש דפרע בגו זימניה ותיובתא דריש לקיש. אמר לך ריש לקיש בעלמא אימא לך דלא עביד איניש דפרע בגו זימניה ושאני הכא גבי כותל אמאי נאמן דליכא תוך זמנו דכל שעה ושעה כל דימוס ודימוס שבנה זמנו הוא לסייע ומש"ה נאמן: ת"ש מסיפא. הא סיפא קשיא לאביי ורבא אמרי לך אביי ורבא בעלמא אימא לך דעביד איניש דפרע בגו זימניה ושאני הכא גבי סמך לו כותל דמש"ה אינו נאמן כי טעין דפרע חלקו קודם שסמך ל) דאמרי' ליה אימר אמר סבר בדעתו הואיל ואינו חייב עכשיו לסייע בהגבהה למה ליה למיתן ליה מי יימר דמחייבי (ליה) [ל"ן רבנן למיתן כשאסמוך הכותל ומשום האי סברא לא יהיב ליה מידי ואי טעין דיהיב אינו נאמן: ואפ' מיתמי. שאם טענין אחד לחבירו פרעתיך תוך זמנו ומת והניח יתומים חייבין היתומין לשלם דלא יכלי למטען שמענו מאבינו שאמר שפרע לו בתוך זמנו ואע"ג דאמרי' הבא ליפרע מנכסי יתומין אע"פ שיש לו שטר לא יפרע אלא בשבועה דאמרי' אלו היה אבוהן קיים הוה מפיק שובר ומרע ליה לשטרא אפ"ה דמחמרינן כל כך בנכסי יתמי אפ"ה אי אמר אבוהן לבעל חובו פרעתיך בתוך זמנו ומת מגבי מיתמי: מה לי לשקר במקום חזקה. כלומר הואיל ויכול הוא לטענן לפטור עצמו בחזקה דאדם פורע בזמנו והואיל ויכול לפטור עצמו בזמנו ואמר תוך זמנו אמרי' מה לי לשקר:

ל) [נראה דל"ל דאמרי' ליה דהאי אמר וסבר בדעתו הואיל וכו']. ג) [אולי צ"ל שפרע בזמנו אמרינן מה לו לשקר ונאמן לטענן שפרע תוך זמנו ואף שהוא נגד החזקה לאמר פורע בזמנו ויכולא ויכול לפטור עצמו ואומר שפרע בזמנו].

גליון הש"ס

גמרא במקום חזקה **אמרי'** מה לי לשקר. עי' בר"ן קדושין דף לה ע"ב: תוס' ד"ה מי כו' **ראי בעיא** אב"ח א"י לבוא עלי. לא זכיתי להבין הא שם בגדרים מבואר הטעם דנאמנת בהכי משום דאין אדם מעיזה פניה בפני בעלה והכא נ"ב בן הבנו ביתה וכפי דבריו דבא עליה אינו בעלה עוד וא"כ ליכא חזקה זו דהא ממ"נ אינו בעלה ואלרבה כפי דבריה עדיין זקוקה לו וצע"ב:

הגהות הב"ח

(**א**) גמ' במקום חזקה מה לי כל"ל ותיבת **אמרי'** נמחק: (**ב**) תוס' ד"ה כי היכי וכו' זמנו מגיעא מת **האב** כתוב: (**ג**) ד"ה ואפי' וכו' תוך זמנו (לרב פפא דתפרכם וכו' ואפילו לרב הונא בריה דרב יהושע) תא"מ וב"ג ס"א וכ"ה בתוס' ולא מיבעיא לרב פפא וכו' אלא אפי' לרב הונא בריה דרב יהושע וכו': (**ד**) **בא**"ד עדות בחיי האב נמי מצית למימר:

(**ה**) נ"ר העניון בפרק קמא ד' **ספא וספא** פי' כל מדבר ומדבר ואמינה הוא]. (**ו**) [לקמן נג. גיטין לד:] כתובות פז. (**ז**) [וע' תוס' כתובות יט. ד"ה מוקה וכו' מה שהגיחו בג"ש]. (**ח**) [קדושין סד: ש"ן]. (**ט**) ג"ל לגמ"ת עכו"ס. כ"ם מדפסי ומר"כ. (**י**) ג"ל במסקנא דהתם. מר"כ. (**יא**) ג"ל דלרבא ודאי לא תקשה למה לא קאמר ד' דהא פליג תרים לקים. מר"כ. (**יב**) [ג"ל בעדים]. (**יג**) [ג"ל דקדושין פרק].

מצוה לו לשלם לו אבל אם אמר לו אבי אבוך נתן לך אינו חייב לשלם לו עד שיאמר לו אבי אבוך נתן לך וא

אמר לו דילמא. כיון דמוחזק לן דאין אדם פורע בתוך זמנו לא אמרינן במקום דאיכא חזקה דמרעיה לדבוריה מה לי לשקר וליהמנוהו: **אמר לו הין.** ובפני עדים: **אין לך בידי.** מפרש וחזיל מאי היא: **לא היו דבריס מעולם.** הלכך חייב לשלם שהרי יש עדים שהודה לו בפניהם וכיון דאמר לא לויתי מודה הוא שלא פרע שכל מי שאינו לוה אינו פורע הלכך כאומר לא פרעתי דמי דאילו אמר פרעתי נאמן אפילו לוה בפני עדים דקי"ל בשבועות (דף מא:) המלוה את חבירו בעדים אין צריך לפורעו בעדים: **סמך לפלגא.** שלא היה כותל אדם אריך ככותל הראשון אלא נתניו או בגובהו לא הגיע לגובהו של ראשון: **סמך לכולה.** חייב ליתן לו חלקו ככותל הראשון כאילו סמך כותל שני כנגד כל הראשון דכיון דהתחיל סופו לגמור ויתן תקרה ותגן אע"פ שלא נתן עליו את התקרה (ד) נותן מיד: תוס'. ויעשה עליות ע"ג תקרה ויצטרך לו כותל שהגביה תחילה. ע"כ: **ומודה רב הונא בקרנא ולופתא.** בחיבור שבקרן זוית. לופתא חיבור הרי שהיה סוף ביתו של ראובן דבוק לכותל זה שבין שתי חצרות ולאחר זמן נמלך ראובן זה וחיבר בנין מועט בקרן זוית של סוף ביתו ובליטת הבנין משוכה כנגד מקצת אורך הכותל המבדיל בין החצרות מודה רב הונא דלמאי דלא סמך לא סמך שאין בנין כזה עשוי ליסמך (ה): **ומודה רב נחמן באפריזא ובאקבועי דשורי.** לענין גובה דקאמר רב נחמן דלמאי דלא סמך לא סמך מודה הוא שאם עשה בכותל שסמך מקום הנחת ראשי קורות עליה על פני כולה סופו להגביהו עוד כשיעור גובה עליה ונתנו לה בגובה דכותל ראשון ונותן חלק בכל גובהו: **אפריזא.** עץ ארוך ועב שנותן על פני כל אורך הכותל להניח עליו ראשי קורות ומגין עליהם שלא ירקבו מחמת ליחלוח הכותל ובלשון משנה קרוי מלטיסין(ו). ומי שאין לו (ז) עץ עב עושה חוריס בכותל ונותן נסרים קטנים למעלה ולמטה ולגדדין ומניח בתוכו ראשי קורות והיינו לקבעתא דכשורי: **כי לא הוי חזקה.** שמעון שהגביה כותל החולק בחצר למעלה מד' אמות ועשה בו חלונות לצד ראובן להנחת ראשי קורות כמו שפירשתי לא הוי חזקה לגבי ראובן לאמר אני סייעתיך להגביהו שחלוני שסייעתיך לא היית עושה לי הנחת קורות שאם אבדו לסמוך לו כותל אחר לאחר זמן שאתן עליה תקרה ואף על גב דמתנת ביה הימלטי הם נסרים עביים שנותנים בגדי החוריס להגין על ראשי הקורות ולא אני למימר ראובן אי לאו דסייעי בהדך לא טרחית: **דא"ל שמעון (ו) דכי מפייסת לי לא תפרע אשיפאי.** אמרתי בלבי שאת ממלך לסמוך לי כותל אחר ולאת תקרה ותפייסני בממון במה שהגבהתי לא אצטרך לקלקל כותלי לנקוב בו חוריס להנחת ראשי קורותיך: **אחזיק להורדי.** כל חזקות הללו דשמעתין אינן חזקות שלא שיש לא שיש אלא גבי חזקת קרקע שמחזיק בשדה חבירו ואומר לקחתיו ממך אבל הכא בחזקת תשמישין בעלמא מיירי שמשתמש בשל חבירו ובשעה אחת משתמש בפניו ושותק הויא חזקה כדמוכח לקמן דאמרי' ואי חבריה בטינא לאלתר הויא חזקה וטעמא משום דאמרינן לא שביק איניש לאשתמושי בתוך שלו תשמישים של קניעות בלא רשותו וכיון דמשתמש זה לפניו ושותק י"ל דנטל רשות ממנו או נתן לו ממון ומכר לו תשמישים זה והני מילי דהויא חזקה כגון שטוען הוא מכר לי או נתנה לי במתנה אבל אם טען נשתמשתי בפניו ושתק אינה חזקה כדתנן לקמן בחזקת הבתים (דף מא.) כל חזקה שאין עמה טענה אינה חזקה כילד אמר לו מה אתה עושה בתוך שלי והוא א"ל שלא אמר לי אדם דבר מעולם אינה חזקה כו' וכבל חזקות מיירי לא שנא חזקת שלא שנים ג"ש חזקת יום אחד כי הני. ע"כ: **אחזיק להורדי.** להניח ראשי הריטים דקים על כותל חבירו: **לא אחזיק לכשורי.** להניח עליו קורות כבדות תחת אלו: הכי גרסינן **אחזיק לנעפי אחזיק לשפכי אחזיק לשפכי לא אחזיק לנעפי.** היתה לו חזקה בחצר חבירו שיטפטף גגו מי גשמים לתוכו על פני כל אורך גגו בלא מרזב: **אחזיק לשפכי.** אם רצה עושה מרזב ויקלח כל מי הגג במקום אחד דהא עדיפא ליה לנעל החצר: **א"ד אמר רב נחמן כו' אבל לצריפא דאורבני לא.** גג של צריף שרדי"ל בלע"ז שמכסין אותו בענפי ערבה והיינו אורבני ומתוך שהטיפין סמוכין מאד אין בעל החצר יכול להשתמש תחתיהם: **בירה** שמרזיבו מקלח לחצר חבירו אם ירצה לסלק את מרזיבו ולהניח כל ג) תקרתו בניטוף יכול לעכב עליו ויכול לטענו טוב לי לקבל מימיך במקום א' יותר מכמה מקומות: איכא דאמרי. אחזיק נמי לנטיפי דיכול זה בעל הגג לטענו מאחר שהוזקקת לקבל מימיי מה לי בשפכי מה לי בנטיפי: אבל לצריפא דאורבני. כלומר הני מילי דאמרינן אחזיק לשפכי אחזיק לנטפי אם הגג מכוסה מן דפין שכולא המים אבל אם מכוסה בצריפא דאורבני באגודות של גמי או של קנים שמקלחת המים הרבה שאין שוהה בהן המים יכול לעכב עליו: ג) איכא דאמרי היינו צריפא דאורבני כלו' הני מילי דאין יכול לעכב על נטפי אם הגג עשוי כמות כל גגין שאין

ואמר לו פרעתיך בזמני אמאי לא כו'. הוה מצי לשנויי הא דקתני במחזקת שלא נתן היינו בתוך זמנו או בזמנו ואמר פרעתיך בתוך הזמן דליכא מיגו כדפרי' לעיל אבל לאחר זמנו הוי בחזקת שנתן דבמקום חזקה אמרינן מה לי לשקר אך ניחא ליה לשנויי התם מימר אמר מי יימר דמחייבי לי רבנן דלא תיקשי נמי לאביי ורבא: **כל האומר לא לויתי כאומר בו'.** הקשה ה"ר יצחק מה צריך כאן לעשה כל האומר כו' הא ולאי כיון שכבר הודה תו לא מהימן לומר שלא לוה דבשלמא בשבועות (דף מא: ושם ד"ה כל) צריך להאי טעמא שאומר לו מנה לי בידך והלה אומר להד"מ ואמו עדים ואמרי ראינו שלוה ופרע השתא הא דקאמרי שהדי שלוה מהימני והא דקאמרי (ח) פרע לא מהימני דהא איכו קמכחיש להו דאמר לא לויתי והאומר לא לויתי כאומר לא פרעתי דמי אבל הכא לא צריך כלל ואומר ר"י דאיצטריך לאשמועינן דלא מצי למימר האומר לא לויתי לא שלא לוה כלל אלא כאילו לא לויתי לפי שפרעתי קמ"ל דכאילו אומר לא פרעתי בהדיא: **סמך לפלגא** סמך לכולה. האי לפלגא אירי בין לאורך בין לגובה: ח) **ומודה רב הונא בקרנא ולופתא.** מפרש ר"ת קרנא להיכר שלא יאריך החומה יותר שבסוף אותו כותל שסמך (ט) מייפיה לקרנא כלפי כותלו של חבירו ולופתא הוי היכר שלא יגביה הכותל יותר כגון שעשה היכר בראש החומה לפי דכשורי שאם עשה החומה גרה למעלה שיפלו הנשמים מחוץ לחומה ולא יהא שם ומודה רב נחמן באפריזא היא היכר שיאריך עליון הכותל שבסוף אורך החומה אינו שוה אלא אבן אחת בולטת ואחת שוקעת דולאי עליון יאריכנו ואקבעתא דכשורי היינו שעשה מקום הנחת ראשי קורות דמוכח שסופו להגביה עד שיעור גובה עליה: הלי

לכשורי אחזיק להורדי אמר רב נחמן אחזיק לנטפי אחזיק לשפכי אחזיק לשפכי לא אחזיק לנטפי ורב יוסף אמר אפילו אחזיק לשפכי אחזיק לנטפי א"ד אמר רב נחמן יאחזיק לשפכי אחזיק לנטפי לנטפי אחזיק לשפכי אבל לצריפא דאורבני לא רב יוסף אמר יאפי' צריפא דאורבני עבד רב יוסף עובדא בצריפא דאורבני אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה המשכיר בית לחבירו בבירה

מסורת הש"ס

ח) שבועות לח:, ב) שם מא: כתובות פח., ג) [כפרוץ ערך לפתח המרץ כפי' סוגיא זו], ד) [עי' ב"ק קז.], ה) נפי' מהרש"ל הל"ת],

גליון הש"ם

גמרא דעבד ליה היבלאי. מלשון הכתוב ומומנתם במלא (ירמיה מ"ג ט'): רש"י ד"ה אחזיק להורדי בו' בגון שטוען הוא מכר לי. עי' לקמן דף כג ע"ל תוס' ד"ה ואם:

הגהות הב"ח

(ה) גמ' דאמר ליה פרעתיך נמחן: (ב) שם ומודה רב נחמן בתפריא ובאקבעתא דכשורי אמר רב נחמן כי מי לא הויא חזקה ואע"ג דמתנה ביה הימלטי דאמר ליה אמינא אמינא לי מפייסת: (ג) שם ואמר רב נחמן אחזיק להורדי לא אחזיק לכשורי לכשורי אחזיק לכשורי רב יוסף אמר אחזיק להורדי אחזיק לכשורי איכא דאמרי אמר ר"נ אפי' אחזיק לכשורי לא אחזיק להורדי אינא דאמרי אמר רב נחמן אחזיק לכשורי: (ד) רש"י ד"ה סמך לכולה וכו' אם בתקרה עדיין נותן מיד: (ס) ד"ה ומודה רב הונא וכו' ליתן יותר הס"ד: (ו) ד"ה דתפריזא וכו' ומי שאין לו אותו עץ עב: (ז) ד"ה דא"ל שמעון לכי מפייסת וכו' תקרה ומעזיבה ומפייסני כו' ולא אלטרך: (ח) תוס' ד"ה כל וכו' שפרע לא מהימני וכו' דלא מצי למימר הא דאמרי לא לויתי לא שלא לויתי כלל: (ט) ד"ה ומודה וכו' שסמך עושה כיפיה לקרנא וכו' בראש החומה כמו שרגילים:

רבינו גרשום

והלה אומר לפני עדים הן. אין לך בידי מעולם חייב הואיל והודה לו מעיקרא: פרעתיך בזמנו. באותו (היום) שתבעו. אלמא דבמקום חזקה לא אמרי' מה לי לשקר. לא לעולם בעלמא אמרי' מה לי לשקר והכא כי אמר ליה אידך אין לך בידי משום מאי חייב לאו זמן ותוך זמן איכא הכא. אלא מש"ה חייב אחמול אמר לו הן בפני עדים ועכשיו אמר ליה אין לך בידי כמאן דכפר ליה בחר הודאתו דמי ו) הכא אמר לויתי ויש עדים שלא יכול לומר לא פרעתי דמי וחייב לפרע ולעולם מיהא ליכא למימע מינה: **פיסקא** סמך לו כותל אחר. כדפרישית לעיל: סמך לפלגא סמך לכולה. שאם סמך זה כותל כנגד אותו כותל שהגביהו חבירו משלו ולא האריכו כשיעור אותו כותל כולו אלא כנגד חציו (משום דאמר סמך לכולה) אעפ"כ אמר רב הונא מגלגלין עליו את הכל ויתן חלקו הנגיע בכל הכותל אע"פ שלא סמך אלא כנגד חציו משום דאמרי' היום או למחר ימלך בעצמו ויאריכנו כנגד כולו: מה דסמך סמך. שכנגד אותו שיעור שסמך יתן חלקו ותו לא דלא מחייבי ליה עכשיו משום היום ומחר: קרנא שאם התחיל אותו כותל שסמך מרחוק שלא כנגד אותו כותל שהגביה חבירו אלא סופו של אותו כותל שסמך אותו כנגד זוית של אותו כותל שהגביה חבירו בהא מודה רב הונא שאין מגלגלין עליו ליתן אלא כנגד חלקו באותו קרן שאם היה דעתו לסומכו היום ומחר כולו כנגד אותו כותל לא היה בונה משך בנינו לצד אחר לופתא אנפנדי"ף בלע"ז כלומר שלא סמך האי כותל כנגד גובה של כותל חבירו אלא הגביהו כנגד מחצית כותלו של חבירו ולא משום בית אלא לקרות עליו מעט בהא מודה רב הונא שלא יתן אלא כנגד אותו גובה של אותו לופתא לפי שאין בדעתו להגביהו יותר: ומודה רב נחמן

ו) [אולי צ"ל בתר הודאתו דמי והכיני דאומר לא לויתי ויש עדים שלוה דאיתו יכול לומר לי דפרעתי דמי ותחיב לפרוע וכו']: ז) [אולי צ"ל לסלק את מרזיבו ולהניח המים מכל תקרתו כניעוף וכו']: ח) [ר"ל דאיכא דמפרשי פירוש אחר בצריפא דאורבני:

בבא מ' מי' פ"ו מהל' טוען הל' ו' ופ"ז הלכה ה
סמג עשין לה טוש"ע מ"מ מ' מ' עט סעיף י:
ל ב מי' שם פ"ו הל' ג
סמג שם טוש"ע מ"מ שם
סעיף ו והגה"ה:
לא ג ד מי' פ"ג מהל'
שכנים הל' ו סמג עשין
פג טוש"ע מ"מ מ' קט
סעיף י:
לב ה מי' פ"ח מהל'
שכנים הל' ט סמג עשין
פה טוש"ע מ"מ מ' קנג
סעיף יט:
לג ו מי' שם הל' ז טוש"ע
שם סעיף טז:
לד ז ח מי' שם הל' ו
טוש"ע שם סעיף י:

לעזי רש"י

שרדי"ל [בורדי"ל]. בית קטן.

רבינו גרשום (המשך)

באפריזא. היינו מורפט"א בל"ע אע"ג דאמר רב נחמן למאי דסמך סמך דלא יתן אלא כנגד שיעורא דסמך מודה שאם סמך כותלו כנגד חציו גבוה כמו אותו כותל שהגביה חבירו וחציו האחר עשה נמוך והניח על הנמוך אפריזא ודאי גלי דעתיה דהיום ומחר יניח על אותו אפריזא קורות ויגביהו בשנה לאחר זמן ובהאי מודה רב נחמן דמגלגלין עליו את הכל ואית דאמרי אפריזא (נחר) [נסר] ארוך שמשקעין באורך הכותל וכונין עליו בדי שתקשר הכותל יפה וכן בקבעתא דכשורי שאם עשה באותו מחיצה הנמוך מקום חורין כדי לקבוע בהן לאחר זמן קורות אע"ג דהשתא לא קבע בהן מגלגלין עליו את הכל דגילה דעתו דלאחר זמן יעשה שם עלייה ויגביהו: בי כוי לא הוי חזקה. כגון סמך כותלו לחצר חבירו והוי בכותלו של זה חלונות חורין לצד חצר חבירו אין יכול חברו להחזיק בזה הכותל ולומר שיש לו חלק בזה הכותל מחמת אלו החורין הפתוחין לרשותו ואע"ג דעבוד ביה בהנהו כוי המלטה כעין שערשין בחלונות שקובעין שם הקורות מקיפין החור בלבנים כדי שלא יקבו ראשי הקורות מלחלוח החורמ ואע"פ שטוען בעל חצר אני עשיתי דמוכח שסופו להגביה עד שיעור גובה עליה: אחזיק לשפכי. איכא דאמרי אחזיק לכשורי. הואיל והחזיק בו בכותל קובע מה שירצה: אחזיק לשפכי. שאם יש לא' חזקה בכותל חבירו לקבוע בו זיזין לא יקבע בו קורות דיכול לעכב עליו ולומר אם הוחזקת לזיזין שהם דקין שאין מרעין את הכותל כל כך קורות ודאי לא תחזיק בו לקבוע קורותיך שהם עבין: איכא דאמרי אחזיק להורדי אחזיק לכשורי. הואיל והחזיק בו בכותל קובע מה שירצה: אחזיק לשפכי. לנטפי אם מכוסה בצריפא אבל אם מכוסה בצריפא דאורבני אם יכול לעכב עליו: אחזיק לנטפי. אם הגג עשוי כמות כל גגין שאין

האי כשורא דמטללתא. אומר ר"ת דאמתני' קאי דעד שלשים יום לא הוי חזקה והוי בחזקת שלא נתן מכאן ואילך הוי בחזקת שנתן ואתי שפיר דנקטיה הכא ולא בחזקת הבתים: **עד** שבעה יומי. לאו דוקא שבעה דבשמיני עצרת לא יוכל לסמוך: **ואי** חבריה **בטינא לאלתר הוי חזקה.** ואומר רבינו שמואל דחזקות דלעיל לאו דשלש שנים אלא לאלתר כדאמרינן הכא: **בשני** צדי רשות הרבים. אומר ר"י דוקא בשני צדי רשות הרבים בחבירו כשעולה בגגו שיזהר ממנו מדאמרינן בסמוך אבל בין גג לגג לא: **מהו דתימא מצי א"ל שקול אוזינקא** בו'. וא"ת והיכי הוי ס"ד דמצי למימר ליה הכי דאטו משום דקדש זה ועשה הוכא כמו ויכול לדחוקו זה לעשות כל הכותל ויש לומר דס"ד כיון דאם לא קדש זה ועשה (ו) זה הוה מצי למימר שקול אוזינקא וחיל ועשה כל הכותל או הב לי אוזינקא ואעשה אני הכל וגרויח בין שנינו אלא נצטרך להעדיף השתא נמי מצי למימר ליה הכי קמ"ל דלא מצי אמר ליה כיון שכבר עשה זה ולא אמר לו קודם: **שתי** חצרות זו למעלה מזו. וא"ת ותתמון למה יסייע לעליון דמכי מטי לארבע אמות ולא יוכל התתמון לרחות בחצר העליון יבנה העליון ואומר ר"ת כגון שחצר התתמון אינו נמוך אלא (ז) אצל חצרו של עליון (ז)(אלא מצר ג') ומצד ג' הוא גבוה כחצר העליון שיוכל לרחות שם ור"י מפרש דהתתמון מזיק לעליון כי קאי עליון (כ) כדאמרי' לעיל כי קאימנא חזו לי ולכך צריך לסייע עד ד' אמות בחצר העליון: שוף

בירה גדולה. בית ארוך מאד וחלוק מתוכו להרבה חדרים (ה) קטנות והשכיר לזה אחד מהן הרי זה משתמש בכתליה בחורי הכתלים על פני ארכה מבחוץ עד ד' אמות אף שלא כנגד ביתו ובזיזים היוצאים מכתלים: **ובשובי הכותל.** בראשו כגון אם השכיר לו בה עלייה: **אבל בארבע אמות לא.** דרך בוני בירה חשובה להניח לה כנגד פתח הטרקלין החשוב שבה בעין גינה קטנה לאויר ועולין בה דשאים ויפה המראה לעיניים ושם אין רשות לזה לתלות בכתלים כלום שאינו עשוי ליכנס לתוכו: **אבל רחבה שאחורי הבתים.** כל היקף שאחורי הבתים קרוי רחבה ושלפני הבתים קרוי חצר (ו). אין הרחבה מוכרת לו להשתמש: **לא הויא חזקה.** אם סמכה על כותל חבירו ולא מיחה בתוך שלשים [יום] לא הויא חזקה לטעון ולומר פייסתיך בתעות עד עולם דכל תלתין יומין לא קפיד אינש ולא מחי סבור חברי זה לריך לגל ולימים מועטים יטלנו משם: **ואי סוכה דמלוה היא לבחר ז' הויא חזקה.** דכיון דשנקוה עלה יותר מן הלורך הוה ליה לממוי: **תוס'.** ומדלא מיחה אינא למימר דזה פייסו בתעות עד עולם שכן היה דרכם לקבוע סוכתן לצורך כל הבתים והלכך מיד לאחר ז' הויא חזקה דלא דמי לסוכה דמטללתא דלא הוי חזקה עד תלתין יומין דהתיא לגל בעלמא הוא דעבדה אבל סוכה זו לצורך כל ימות החג שבכל שנה עשאה. ע"כ: **זה שלא כנגד זה.** זה סותם גגו לגד לפון וחה לגד דרום: **ומעדיף.** מושך המעקה יותר מחלי הגג כדי שיהיה במקלת כנגד פתימתו של זה וממון כך לא יראה בהדיא (ג) לגגו של חבירו: **פשיטא.** דהאי פלגא והאי פלגא: **לא נריכא דקדים חד ועביד דידיה.** מעקה לאלי גגו קודם שבא לב"ד ואח"כ תבע את חבירו לעשות בשלו מהו דתימא הואיל והתחיל לעשות יגמור המעקה בגגו וזה יתן לו חלי הוצאה: **אוזינקא.** יליאה: **תוס'.** (ו) דאי לא קדים אלא בא לב"ד על עסק המעקה ולא זה רולה לעשות בגגו (ד) פשיטא דב"ד עושה פשרה ביניהם לעשות כל אחד חלי מעקה או האחד יעשה כולו וחבירו יחזיר לו שכר הוריעת אשיותא אבל השתא דקדים יכול לטעון אידך אילו לא קדמת אותי הייתי עושה כולו בגגי אבל לאלאין לא עבידנא דטריחא לי לחזר אחר פועלין בשביל דבר מועט. ע"כ: **לא תתרע אשיתאי.** מכובד הבנין שמכבדין על חומת ביתו ממהרת לקלקל למעלה: **גבוה ארבע אמות.** משום היזק ראיה: **אבל בין גג לגג.** לא צריך כדאמרינן בשמעתין קמייתא אבל קבועא תשמישיה ולא ידענא בהי עדנא (ה) דסלקת דאיטנע ממך: **אין זקוק לו.** בין גג לגג לארבע אמות גובה: **אם נתפס בגגב.** שאם יכנס לפניס מן המחילה לשם גגיבה נכנס: **מצי משמיע ליה.** ולומר חפץ נפל מידי על גגך ונכנסתי אלצך ליטול: **היכא חבירו למעלה מגגו של חבירו.** שהיה קרקע האבל גבוה מקרקע הבית: **אין זקוק לו.** בעל האבל לעשות לו מחילה בין אבל לגג לא קביע תשמישיה עוא ליזהר משכיניו שלא ילאוהו: **זו למעלה מזו.** קרקעית האבל גבוהה מחבירתה: **זה בוהה מכנגדו ועולה.** התתמון בוהה משלו מלמטה עד שמגיע לגובה קרקעיתו של חבירו ואחר כך מתחיל זה לסייעו ועותן חלקו מכנגדו ומעלה ולא יהא עליון נפסד בשפלות קרקעיתו של תחתון: **דהוו דיירי חד עילאי וחד תתאי.** כשחלקו האחין נטל זה בית וזה עלייה: (ט) **איכסר תתאי.** נטבעו הכתלים התחתונים בארץ עד שעפלה תקרת העלייה ואין התתמון יכול ליכנס בתוכו אלא אם כן שוחה: **הא ונכנייה.** בוא ונסתור את כל הבית ובנהו: (ה) **איכנייה אנא.** משלי: **אמר ליה.** עליון לית לי דוכתא דדיירנא ביה: **לא קא מסדר לי.** איני יכול לדור בביתי מפני עליותך: שוף

עין משפט נר מצוה

לה א ב ג מיי' פ"ו מהל' שכירות הל' ח סמג עשין סט טוש"ע ח"מ סי' ש"ג סעיף ח:
לו ד ה ו מיי' פ"ח מהל' שכנים הל' ז סמג עשין פב טוש"ע ח"מ סי' קנט סעיף ח:
לז ז ח מיי' שם פ"ג הלכה ה סמג שם טוש"ע ח"מ סי' קנט סעיף ח:
לח ט מיי' שם הל' ו ועיי' בהשגות סמג שם טוש"ע שם סעיף ב וסי' קס סעיף ח:
לט י כ מיי' וסמג שם טוש"ע ח"מ סי' קנט סעיף ב:
מ ל מיי' שם הלכה ז ועיי' בהשגות ובמ"מ וכס"מ סמג שם טוש"ע ח"מ סי' קס סעיף ג:
מא מ מיי' שם טוש"ע שם סעיף ח וסעיף כ:

רבינו גרשום

מנטף אלא משני עברי הבית אבל בני כעין צריף הוט"א בל"ע שהוא עגול ומנטף בכל סביבותיו לא [אחזיק] ויכול לעכב עליו: בבירה גדולה. כעין מגדל גדול ובונין בתוכה בתים הרבה סביבותיה ויש סביבותיה חצר וגגות ופרדסין הרי זה השוכר משתמש חוץ לביתו בכתליה דבירה הסמוכות ח) לכותל אם יש בה חוריין או זיזין שתולין בה חפציהן עד ד' אמות סמוך לבית דשייך בתר בית: ובעובי הכותל במקום שנהגו. לישתמש על גב ב) הבית שמתמש חוץ לגג בעובי החומה ד' אמות: אבל בתרבץ אפדני. גינת ביתן שסמוך לפלטין אינו משתמש לכתים אלא לפלטין: אבל רחבה גדולה שאחורי הבתים. היא ודאי עשויה לצורך הפלטין עצמה: האי כשורא דמטללתא. אם נעץ אחד קורתו בכותל חבירו מדעתו של בעל הכותל לסכך עליה מפני החמה אם נעוצה בו הקורה יותר מל' יום ולא מיחה בעל הכותל הוי חזקה לזה שנעצה לקובעה שם לעולם שסתם שאלה משאיל כותלו לחבירו לנעוץ בו [מידי] ל' יום ותו לא: ואי סוכה דמצוה היא. כלומר אם הרשהו לנעוץ קורה לצורך סוכת החג דמצוה ודאי אם הניחה שם יותר על ד' ימים בפני בעל הכותל שלא מיחה יכול להחזיק בה לעולם: ואי חבריה לקורה בטינא. כלומר שקבעה לקורה בכותל בחומר ובלבנים בקביעות בפני בעל הכותל ולא מיחה הוה חזקה לאלתר דאיכא למימר דמחל לו: ב' בתים משני צדי רה"ר. אם מקום הוא שמשתמשין על הגגות זה עושה לחצי גגו מעקה גבוה ד' אמות משום היזק ראיה וכן השני זה שלא כנגד זה ומעדיף מעט זה כנגד זה כדי שלא יוכל א' להציץ בתוך גג חבירו ג) אלא ברה"ר מצי למימר חבריה דמעכב מאי [נפקא] לך מינה אי לא עבידנא מעקה כוותך סוף סוף אי לא הואי אנא הכא אפ"ה קבעית לאצטנועי מבני דה"ר קמ"ל דמצי אמר ליה אידך ד) אי לא מבני רה"ר יכילנא לא חזו לי קמ"ל ה) דאפ"ה יכול לכופו שיעשה חצי מעקה לגגו: דקדים חד מינייהו ועביד. מעקה לחצי גגו: אזינקא. חצי הוצאתך שתוציא בכולו: משום דאיתרע אשיתך. שלא יכביד על הכותל ויפול הכותל אנא נמי מסתפינא הכי: גג

הגהות הב"ח

(א) נמ' משתמש בכתליה ובזיזיה עד ארבע אמות: (ב) שם לא מוו לי. נ"ב ע"ל דף ס': (ג) שם ועבד דידיה מהו דתימא: (ד) שם איתבש תתאי: (ה) רש"י ד"ה בירה וכו' חדרים קטנים והסכיר: (ו) ד"ה אבל רחבה אלר הס"ד ואח"כ מס"ד לא אין הרחבה: (ז) ד"ה תוס' פשיטא ל"צ דקדים ואי לא מיחה בתוך שלשים [יום] לא הויא חזקה לטעון ולומר פייסתיך בתעות עד עולם דכל תלתין יומין לא קפיד אינש ולא מחי סבור חברי זה לריך לגל ולימים מועטים יטלנו משם: **ואי סוכה דמלוה היא לבחר ז' הויא חזקה.** דכיון דשנקוה עלה יותר מן הלורך הוה ליה לממוי: **תוס'.** ומדלא מיחה אינא למימר דזה פייסו בתעות עד עולם שכן היה דרכם לקבוע סוכתן לצורך כל הבתים והלכך מיד לאחר ז' הויא חזקה דלא דמי לסוכה דמטללתא דלא הוי חזקה עד תלתין יומין דהתיא לגל בעלמא הוא דעבדה אבל סוכה זו לצורך כל ימות החג שבכל שנה עשאה. ע"כ: **זה שלא כנגד זה.** זה סותם גגו לגד לפון וחה לגד דרום: **ומעדיף.** מושך המעקה יותר מחלי הגג כדי שיהיה במקלת כנגד פתימתו של זה וממון כך לא יראה בהדיא (ג) לגגו של חבירו: **פשיטא.** דהאי פלגא והאי פלגא: **לא נריכא דקדים חד ועביד דידיה.** מעקה לאלי גגו קודם שבא לב"ד ואח"כ תבע את חבירו לעשות בשלו מהו דתימא הואיל והתחיל לעשות יגמור המעקה בגגו וזה יתן לו חלי הוצאה: **אוזינקא.** יליאה: **תוס'.** (ו) דאי לא קדים אלא בא לב"ד על עסק המעקה ולא זה רולה לעשות בגגו (ד) פשיטא דב"ד עושה פשרה ביניהם לעשות כל אחד חלי מעקה או האחד יעשה כולו וחבירו יחזיר לו שכר הוריעת אשיותא אבל השתא דקדים יכול לטעון אידך אילו לא קדמת אותי הייתי עושה כולו בגגי אבל לאלאין לא עבידנא דטריחא לי לחזר אחר פועלין בשביל דבר מועט. ע"כ: **לא תתרע אשיתאי.** מכובד הבנין שמכבדין על חומת ביתו ממהרת לקלקל למעלה: **גבוה ארבע אמות.** משום היזק ראיה: **אבל בין גג לגג.** לא צריך כדאמרינן בשמעתין קמייתא אבל קבועא תשמישיה ולא ידענא בהי עדנא (ה) דסלקת דאיטנע ממך: **אין זקוק לו.** בין גג לגג לארבע אמות גובה: **אם נתפס בגגב.** שאם יכנס לפניס מן המחילה לשם גגיבה נכנס: **מצי משמיע ליה.** ולומר חפץ נפל מידי על גגך ונכנסתי אלצך ליטול: **היכא חבירו למעלה מגגו של חבירו.** שהיה קרקע האבל גבוה מקרקע הבית: **אין זקוק לו.** בעל האבל לעשות לו מחילה בין אבל לגג לא קביע תשמישיה עוא ליזהר משכיניו שלא ילאוהו: **זו למעלה מזו.** קרקעית האבל גבוהה מחבירתה: **זה בוהה מכנגדו ועולה.** התתמון בוהה משלו מלמטה עד שמגיע לגובה קרקעיתו של חבירו ואחר כך מתחיל זה לסייעו ועותן חלקו מכנגדו ומעלה ולא יהא עליון נפסד בשפלות קרקעיתו של תחתון: **דהוו דיירי חד עילאי וחד תתאי.** כשחלקו האחין נטל זה בית וזה עלייה: (ט) **איכסר תתאי.** נטבעו הכתלים התחתונים בארץ עד שעפלה תקרת העלייה ואין התתמון יכול ליכנס בתוכו אלא אם כן שוחה: **הא ונכנייה.** בוא ונסתור את כל הבית ובנהו: (ה) **איכנייה אנא.** משלי: **אמר ליה.** עליון לית לי דוכתא דדיירנא ביה: **לא קא מסדר לי.** איני יכול לדור בביתי מפני עליותך: שוף

מוסף רש"י

עושה לו מעקה גבוה ד' אמות. כדי שלא יראה בחלר חבירו כשהיא משתמש בגגו (לעיל ב:).

רבינו גרשום (המשך)

הסמוך לחצר חבירו. דמקום החצר גבוה ושוה לגגו עושה מעקה ד' אמות לגג שלא יציץ לחצר חבירו. ואי קשיא למה אין מחייבין בעל חצר לעשות מחיצה לחבירו שלא יסתכל לגג חבירו. הא לא תיקשי דהיזקא דחצר עדיף מהיזקא דגג דחצר קבועא תשמישתא וגג לא קבועא תשמישתיה: אבל בין גג לגג דלא קבועא תשמישתיהו לא להאי ולא להאי לא: אי לנתפס עליו בגגב. כלומר אי לכך צריך מחיצה דלא יכנס חבירו לשם בלא רשות ויתפס בגגב דיכול לומר לו לגנוב באת: במסיפס בעלמא סגי. אפי' במחיצה כל שהוא אם יעבור עליו בלא רשות יתפס בגגב: במסיפס יכול לאישתמוטי. דטעין דכיון דלא הוי האי מחיצה גבוה י' טפחים לא הוה ידענא אי משום מחיצה הוי משום הכי עברנא ולא משום גניבה: למעלה מגגו של חבירו. שקרקעית החצר גבוה יותר על הגג: מאי לאו אין נזקקין לו כלל לעשות מחיצה דקשיא לעיל דתרצת ו) זקוק למחיצה: שחי חצירות זו למעלה מזו. שהאחת גבוה יותר מן האחרת תתחתן יחקוק מחיצה בקרקע עליון ובונה עד שיהיה הכותל שוה לחצר העליון ושוב יגביהו העליון עד ד' אמות: ורב חסדא אמר עליון מסייע מלמטה עם התחתון. לפי שהעליון יכול לראות התחתון ולא תתחתן העליון לפיכך צריך העליון לעשות רוב הבנין כפי שלא יזיק לתתחתן מראייתו: ואם היתה חצירו למעלה גבוה מגג של חבירו אין זקוק לו. משום דגג לא קבועא תשמישתיה: איתבר ביתא דתתאי. שנפלו קצת מכותלי התתחתן וירד בית העליון ונח על אותו קצת כותל התתחתן שנשתיירו בנביה. כלומר סייע לי לבנות הבית כבראשונה: שפיר דאיכא. כלומר איני צריך שאני יפה דר שלא נפלה עלייתי: אמר ליה תתאי לעיליא תא ונבנייה א"ל אנא שפיר קא דאיכנא א"ל

ו) [אולי ל"ל בכותליה דבירה הסמוכות לכותל ביתו אם יש בה חוריין וכו']: ב) [נראה דל"ל על גב הבית וכו']: ג) [נראה דל"ל דהיא מבריה וכו']: ד) [נראה דל"ל דמלי למימר ליה מאיך אי לא אמ מבני הר"ר וכו']: ה) [אולי ל"ל דכי יתיבנא לא חזו לי ומש"ה יכול לכופו שיעשה חצי מעקה לגגו]: ו) [אולי ל"ל דמרלת דזקוק למחילה ר"]:

שוף אכריסך. שחה קומתך עד כריסך: **כשורי.** קורות העליה: **אכל אחנו אהדדי.** כשמלקו אם תשפל עליה (ו) יסתכרוהו בבית ויבטוהו: **עד כמה.** תשפיל העליה ויכוף את העליון לסתור ולבנות: **כאוסה שבניו.** בהמוכר פירות המקבל עליו מחבירו לבנות לו בית עושה רומו כחלי אלרכו וחלי רחבו כבנין ההיכל שהיה אלרכו אלרבעים ורחבו עשרים וגבהו שלשים: **איסוריפא.** חבילות קנים אלוכין: **והדר.** מחזיר עצמו לכל לדדין: **סברנא לך הכא.** אסמוס לך חלוותיך באחבים וטיט ואפתח לך למעלה מכותלי בגובה כתליך חלוות אחרים שיאירו (ז) בביתך: **קמרעא לאשיתאי.** כשתפתח בה חלוות תנוע המומה מחמת המכה: **סברנא לך.** הכותל מרלאש גובהו עד שיגיע למקום החלוות שתעשה לך: **לא קיימא.** שאין טיט החדש נדבק יפה בטיט הישן שיבש כבר: **דאע"ג דקא משתמש בה בליבי ויבבי.** ואין הוא עלמו דר בתוכו מלי א"ל לא מלינה דאטרח להוציא העלים והתבן: **אספלידא.** טרקלין יפה: **ברבילא.** גינה שבלב הטרקלין שהיתה מאירה לתוכו: **בדנפשאי אנא בגינא.** בשלי אני בוה ואתה אין לך עלי חזקה אורה של שלש שנים להשתמש הוא דפלגינהו: **ד' אמות.** לעבודת הכרם שהיו חורשין אותה בשוורים: **דעלו אהדדי.** שנתן בעל הכרם לבעל השדה לבן דמים של עילוי הכרם הילכך כרם בעי למשקל עם עבודתו: **בשופטני עסקינן.** וכי שוטה היה שנטל גינה חלקה כנגד בית בנוי ולא נטל עילוי דמים: **והשתא** (ח) **אידרונא.** חדר אחל ואני על מנת אספלידא נתתי עילוי דמים: **שמא בעלמא.** (ט) אם אספלידא שמא ואע"פ שאינו בשאר אספלידא לא בטיל שמו: **בית כור.** לפי חשבון (י) סאתים כאלר המשכן: נהרדעי

א"ל (ח) איסתריה אנא ואבנייה אמר ליה לית לי דוכתא למידר בה א"ל אנא אוגר לך דוכתא א"ל לא (ט) טרחנא (כ) לא קא מתדר לי שוף אכריסך ועול ושוף אכריסך ופוק אמר רב חמא אבדינא קא מעכב והני מילי דלא מטו כשורי למטה מעשרה באבל מטו כשורי למטה מעשרה מצי א"ל למטה מי' רשותא דידי הוא ולא משעבד לך וה"מ דלא אתנו גבי הדדי אבל אתנו גבי הדדי סתרי ובנו וכי אתנו בהדי הדדי עד כמה אמרו רבנן קמיה דרבה משמיה דמר זוטרא בריה דרב נחמן דאמר משמיה דר"נ כאותה ששנינו רומו כחצי ארכו וכחצי רחבו אמר להו רבה לאו אמינא לכו לא תיתלו ביה בוקי סריקי ברב נחמן הכי אמר ר"נ כי דדיירי אינשי וכמה אמר רב הונא בריה דרב יהושע דכי היכי דעיילי איסוריתא דמחוזא והדר ההוא גברא דהוה בני אשיתא אחורי כווי דחבריה אמר ליה קא מאפלת עלי א"ל סברנא לך הכא ועבידנא לך כווי לעיל מאשיתאי א"ל קא מרעת ליה לאשיתאי א"ל סתרנא לך לאשיתך עד דוכתא דכווי ובנינא לה ועבידנא לך כווי בבנינא לעיל מאשיתאי א"ל אשיתא מתתאה עתיקא ומלעיל חדתא לא קיימא אמר ליה סתרנא לה עד לארעא ובנינא לה ועבידנא לך כווי בגוה א"ל חדא אשיתא חדתא בכוליה ביתא עתיקא לא קיימא א"ל סתרנא לה לכוליה ביתא ובנינא לך כווי בבנינא א"ל לית לי דוכתא למידר בה א"ל אגירנא לך דוכתא א"ל לא (ו) טרחנא אמר רב חמא (ל) בדין קא מעכב (מ) היינו הך והא תו למה לי הא קמ"ל דאע"ג דלא משתמש (נ) אלא תיבנא (ד) ובי ציבי בעלמא (ס) הנהו בי תרי אחי דפלגי בהדי הדדי חד מטייה אספלידא וחד מטייה תרביצא אזל ההוא דמטייה תרביצא וקא בני אשיתא אפומא דאספלידא א"ל קא מאפלת עלי א"ל בדידי קא בנינא אמר רב חמא (פ) בדין קאמר ליה א"ל רבינא לרב אשי מאי שנא מהא דתניא (צ) שני אחין שחלקו אחד מהן נטל שדה כרם ואחד מהן נטל שדה לבן יש לו לבעל הכרם ד' אמות בשדה לבן שעל מנת כן חלקו א"ל התם דעלו להדדי אבל הכא מאי דלא עלו להדדי (ק) וכי בשופטני עסקינן דהאי שקיל אספלידא והאי שקיל תרביצא ולא עלו להדדי א"ל (ר) נהי דעלו להדדי דמי ליבני כשורי והודרי דמי אוירא לא עלו להדדי ולימא ליה מעיקרא אספלידא פלגת לי השתא משוית לי (ש) אידרונא אמר רב שימי בר אשי שמא בעלמא פלג ליה מי לא תניא (ת) האומר בית כור לך אע"פ שאינו אלא לתך הגיעו שלא מכר לו אלא שמא והוא דמיתקרי בית כור (א) פרדם אני מוכר לך אע"פ שאין בו רמונים הגיעו שלא מכר לו אלא שמא והוא דמיתקרי פרדם (ב) כרם אני מוכר לך אע"פ שאין בו גפנים הגיעו שלא מכר לו אלא שמא והוא דמיתקרי כרמא מי דמי התם מצי אמר ליה מוכר ללוקח שמא זביני לך הכא מצי א"ל אדעתא דהכי פלגי דדאירנא ביה כי היכי דדרו אבהתן אמרו ליה שאין שם בית כור יכול לומר סבור הייתי שהיית משליש לי בית כור ואם תאמר וימא דדמיס מודיעים ואם נתן לו דמי בית כור אפילו קרו ליה בית כור ישלים לו בית כור שלם ויש לומר דמיירי כגון דאוזיל גביה ואינו נותן לו אפילו דמי לתך ואי קרו ליה בית כור אפילו אין בו אלא לתך הגיעו ואי לא קרו ליה בית כור חייב לתת לו בית כור שלם אי נמי דלא אוזיל גביה וכגון דנתן לו דמי לתך והשתא אי לא קרו ליה בית כור היה יכול לומר לוקח אם תרצה לתת לי בית כור שלם ולעמוד במקחך עמוד ואם לאו תחזור לי מעותי אבל אי קרו ליה בית כור הגיעו אע"פ שאין בו אלא לתך:

מר

שוף אכריסך. שחה קומתך ולר"י גרשה שוף לשון שפשוף שמתחכך בארץ: **בוקי סריקי.** אנשים ריקים מתרגמינן גובריין סריקין (שופטים יא): **היינו הך.** ולא"ת והא אשמעינן דהאי עובדא דאדמתא אעתיקא לא קאי דלא אשמעינן מהאיל ולעיל אינטריך דאמרינן דהמרינן דאמרינן דהמרינן דאמרינן דהמרינן